

บทที่ 19

ภาษา PHP

PHP ถูกพัฒนาโดย Mr.Rasmus Lerdorf เริ่มเผยแพร่เมื่อปีพ.ศ. 2527 (ค.ศ. 1984) และต่อมา มีการปรับปรุงโดย Mr.Zeev Saraski และ Andi Gutmans ทำให้สมบูรณ์ และเกิดการพัฒนายอย่างต่อเนื่อง จนเป็นรุ่นที่ 4 ในปัจจุบัน

PHP เดิมย่อมาจาก Personal Home Page ต่อมาปรับเป็น Professional Home Page มีรูปแบบ ภาษาคล้ายภาษา C หรือ PERL แต่ใช้งานได้ง่ายกว่า หลายท่านที่เคยพัฒนาเว็บไซต์ด้วย PERL เมื่อหัน มาลองใช้PHP จะติดใจ เพราะภาษานี้บอกจุดผิดพลาดเมื่อเขียนผิด ได้รับการพัฒนายอย่างต่อเนื่อง ใช้งานง่าย รูปแบบภาษาไม่ซับซ้อน ติดต่อกับฐานข้อมูลได้หลากหลาย มีลักษณะการทำงานแบบ Server-side script ซึ่งทำงานบนเครื่องให้บริการ (Server) เช่นเดียวกับภาษา PERL หรือ ASP ภาษาเหล่านี้เก็บ Source code บนเครื่องบริการ (Server) แต่เมื่อผู้ใช้ร้องขอโปรแกรมที่ต้องการจากเครื่องบริการ สิ่งที่ส่งให้ผู้ใช้ คือ ผลลัพธ์ที่ผ่านการประมวลผลเท่านั้น

19.1 แหล่งทดสอบการใช้โปรแกรม

1. ใช้งานกับ Free hosting

การเขียนโปรแกรมด้วย PHP ไม่ยุ่งยากเหมือนภาษา PERL ถ้าใช้บริการ Free hosting ที่เปิด ให้ใช้PHPจะเก็บโปรแกรมที่เขียนขึ้นไว้ที่ใดก็ได้ไม่จำเป็นต้องเก็บในห้อง CGI-BINและไม่จำเป็นต้องใช้คำสั่ง

ตอนที่ 3 : เรื่องน่ารู้สำหรับ เว็บโปรแกรมเมอร์

chmod สิ่งที่ต้องเรียนรู้อีกมีเพียง 4 เรื่อง คือ สมักรใช้บริการอย่างไร เขียนโปรแกรมอย่างไร
ส่งเพิ่มขึ้นไปยังเครื่องบริการอย่างไร และเปิดดูเว็บของตัวเองได้อย่างไร

2. ติดตั้ง PWS (Personal Web Server) หรือ Web server ตัวอื่น แล้วติดตั้ง ตัวแปลภาษา PHP เพิ่มภายหลัง

มีหลายโปรแกรมที่สามารถทำให้เครื่องของท่านเป็น Web server ที่ให้บริการ PHP บางโปรแกรม
เมื่อติดตั้งแล้วจะใช้งาน PHP ได้ทันที แต่บางโปรแกรมต้องไปหาตัวแปลภาษา PHP มาติดตั้งเพิ่ม ซึ่ง
รายละเอียดของแต่ละโปรแกรมเปลี่ยนแปลงตามการพัฒนาแต่ละรุ่น ขอให้ศึกษาจากเจ้าของโปรแกรม
สำหรับ PWS เป็นโปรแกรมของ Microsoft ยังไม่มีตัวแปลภาษา PHP แต่มีตัวแปลภาษา ASP ติดตั้ง
เป็นมาตรฐาน ถ้าต้องการให้ PWS บริการ PHP จะต้องติดตั้งโปรแกรมเพิ่มเติม

โปรแกรมนี้ไม่จำเป็นต้อง Download เพราะมีอยู่ในแผ่น CD Windows98 ในห้อง Add-on ท่าน
เพียงแค่ทำการติดตั้งลงไปเท่านั้น แต่ถ้าท่านใช้ WindowsXP ขึ้นไป จะมีโปรแกรม IIS (Internet Information
System) ติดตั้งอยู่ซึ่งนำมาแทน PWS ที่ออกแบบมาให้ใช้กับ Windows98 หรือ Windows95 เป็นต้น

ติดตั้งตัวแปลภาษา PHP

ถ้าโปรแกรม Web server ของท่านยังไม่มีตัวแปลภาษา PHP ท่านจำเป็นต้อง Download PHP
มาติดตั้งจาก <http://www.php.net> ซึ่งมีข้อมูลที่สมบูรณ์สำหรับนักพัฒนา PHP เกือบทุกเรื่อง ตัวแปล
ภาษา PHP ถูกพัฒนาให้สามารถใช้ได้ในเกือบทุกระบบปฏิบัติการ ไม่ว่าท่านจะนำไปใช้ในระบใด ก็จะมี
รายละเอียดแตกต่างกันไม่มาก

3. ติดตั้ง OMNIHTTPD ซึ่งเป็น Web server ที่ให้บริการ PHP4 โดยไม่ต้องลง PHP เพิ่ม

ถ้าท่านเลือก PWS หรือ IIS ก็ไม่จำเป็นต้องติดตั้ง OMNIHTTPD เลือกใช้ตัวใดตัวหนึ่งเป็น Web
server ก็พอ แต่ในเครื่องของผู้เขียนลงไว้ทั้ง 2 ตัว จะใช้ตัวใดก็เลือกเปิดตัวนั้น เพราะชอบศึกษาความ
สามารถของโปรแกรม ที่อาจต้องใช้จึงต้องเรียนรู้ไว้

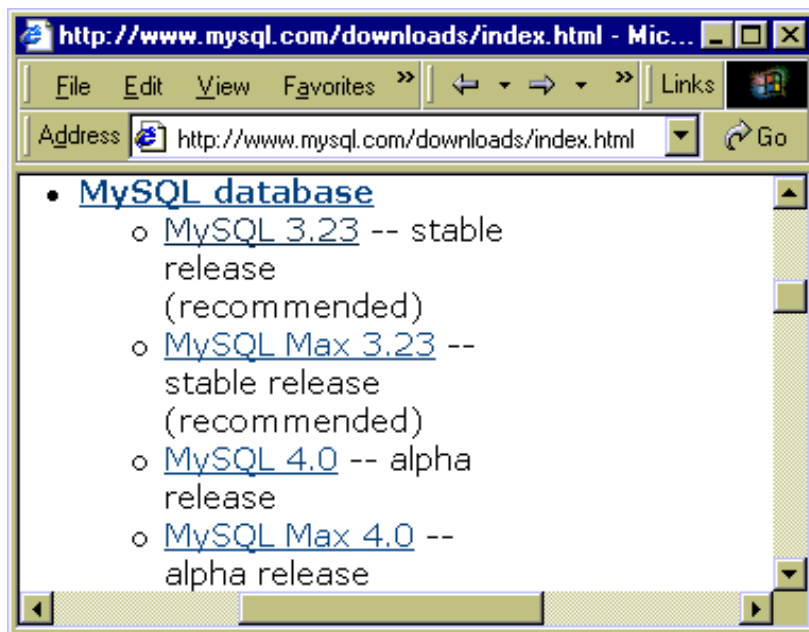

โปรแกรมนี้ได้รับความนิยมมาก เพราะมีเมนูที่เข้าใจได้ง่าย เคยใช้กับ Windows2000 สามารถทำให้คอมพิวเตอร์เครื่องเดียว มีเว็บไซต์หลายชื่อได้ เพราะความสามารถในการเพิ่ม IP ของ Windows2000 นั้นเอง เมื่อลงโปรแกรม MYSQL และ PHPMYADMIN ก็จะใช้กันเป็น Web server ที่ให้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เขียนเองก็ใช้พัฒนาโปรแกรมในเครื่องคอมพิวเตอร์ที่บ้าน เมื่อถึงเวลาจึง Upload โปรแกรมขึ้นไปประมวลผลยังเว็บที่เก็บข้อมูล ถ้ากล่าวถึง PHP ก็ยังไม่พบผู้ให้บริการที่ใช้ระบบปฏิบัติการ Windows ให้บริการ PHP เพราะส่วนใหญ่ชื่นชอบ Linux แต่ถ้าเป็น ASP ก็ยังไม่มีรายใดใช้ Linux เช่นกัน เนื่องจากนิยมใช้ Microsoft Windwos ทำ Web server ให้บริการ ASP + MDB สำหรับโปรแกรม OMNIHTTPD ซึ่งพัฒนาโดย OMNICON Technologies Corporation ถ้านำไปทำธุรกิจสามารถซื้อได้ในราคาประมาณ \$113 หรือทดลองดูก่อน สามารถ download ได้จาก <http://www.omnicron.ca>

ติดตั้งโปรแกรม MYSQL

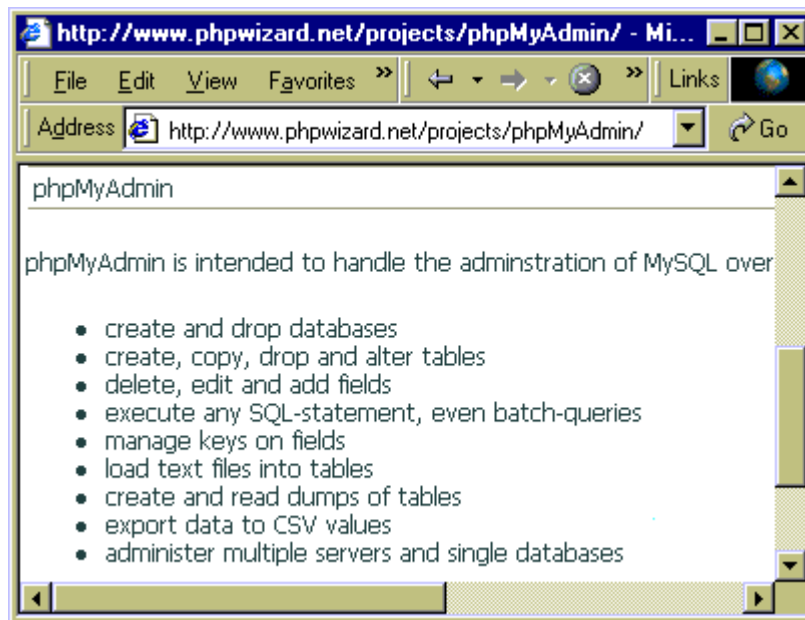
นักพัฒนาทั่วไปที่ใช้ PHP มักมองหา MYSQL (<http://www.mysql.com>) เพราะทำให้การพัฒนา ระบบฐานข้อมูลเป็นไปอย่างสะดวก และ MYSQL เป็นโปรแกรมที่ไม่เสียเงิน จึงสามารถ Download มาติดตั้งได้ง่าย และเป็นฐานข้อมูลสำหรับ PHP ที่ได้รับความนิยมสูงสุด

ปัจจุบันกำลังพัฒนา MYSQL ในรุ่น 4 แต่ยังไม่อยู่ในระหว่างทดสอบ และปรับปรุงให้ดีกว่ารุ่น 3.23 ที่ถูกนำไปใช้กันทั่วโลก ผู้เขียนเองก็ใช้ทั้งบน Windows และ Red hat Linux

ติดตั้งโปรแกรม PHPMYADMIN

MYSQL ถูกออกแบบมาเพื่อบริการฐานข้อมูล แต่การสร้างตาราง หรือการประมวลผลข้อมูลในฐานข้อมูลทำได้ยาก จึงมีการพัฒนา PHPMYADMIN ซึ่งเป็น Server-Side Script เพื่อใช้จัดการข้อมูลใน MYSQL และเป็นโปรแกรมที่ใช้คู่กับ MYSQL มากที่สุด เพราะผู้เขียนพบบริการนี้ที่ f2s.com และ lycos.co.uk ต่างก็ให้บริการ MYSQL คู่กับ PHPMYADMIN มิเช่นนั้นก็ยากที่จะสร้างตาราง หรือเปิดดูข้อมูล

19.2 เหตุผลที่เลือกเขียน PHP

PHP รุ่น 3 คือ โปรแกรมที่พัฒนาด้วย PHP แต่มีนามสกุลเป็น PHP3 ในปีพ.ศ. 2540 (ค.ศ. 1997) เริ่มมีการใช้ PHP รุ่นที่ 4 มากขึ้น มีคำสั่งให้ใช้มากขึ้น เหตุผลที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่งคือ free hosting เริ่มหันมาให้บริการ PHP แทน PERL มากขึ้น ผู้เขียนจึงได้เข้าไปสัมผัสกับภาษานี้

ผู้เขียนเคยคิดจะเขียน PERL เพียงภาษาเดียว แต่ในฐานะที่เป็นอาจารย์อาจมีคนถามว่าทำไมไม่ใช้ PHP จึงต้องเข้าไปศึกษา เมื่อศึกษาพบว่าภาษานี้ยากกว่า PERL อย่างเห็นได้ชัด โดยเฉพาะเรื่องการทำงานกับฐานข้อมูลที่ใช้ SQL เขียนโปรแกรมเพียงบรรทัดเดียว แต่สามารถประมวลผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถ้าใช้ PERL ปรับปรุงข้อมูล จะมีขั้นตอนมากมาย และผู้เขียนก็เห็นการคืบคลานเข้ามาของภาษา PHP อย่างต่อเนื่อง เว็บไซต์ใหญ่หลายเว็บเปลี่ยนไปใช้ PHP แทน CGI หรือ PERL ทำให้ผู้เขียนต้องเริ่มศึกษาอย่างจริงจัง จนในที่สุดมีบริษัทที่เปิดให้บริการ E-commerce ระดับองค์กร ชวนผู้เขียนไปทำงานที่ปรึกษา ทำให้มีโอกาสสัมผัสภาษานี้ในแง่ของธุรกิจมากขึ้น

ตัวอย่างงานของผู้เขียน ที่ใช้ภาษา PHP พัฒนา

1. บริการข้อสอบ online	http://www.thaiall.com/quiz
2. บทเรียนสอนเขียน PHP	http://www.thaiall.com/php
3. เกม Online แบบที่มีใน Casino	http://www.thaiall.com/joyspin
4. ระบบขายสินค้า e-commerce	http://www.cookkoo.com
5. ระบบสมาชิก e-commerce	http://www.payaftersale.com
6. ระบบสมาชิกชาวลำปาง	http://www.lovelampang.com/id

19.3 การเขียน PHP ใช้ที่บ้าน

การเขียนโปรแกรม PHP ในเครื่องคอมพิวเตอร์ที่บ้าน แม้จะไม่ Online ก็ไม่ใช่เรื่องยาก เพียง download โปรแกรม OMNIHTTPD จาก <http://www.omnicron.ca> มาติดตั้ง ทำให้เครื่องของท่านเป็น Web server ได้อย่างง่ายดาย ปัจจุบันนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 เขาพัฒนาเว็บไซต์กันเป็นแล้ว ผู้เขียนเห็นนักเรียนโรงเรียนอนุบาลลำปาง (เขลางค์รัตน์อนุสรณ์) จังหวัดลำปาง เขียนเว็บได้ดีจนได้รางวัลระดับประเทศหลายรางวัล กว่าที่จะจบมหาวิทยาลัย ผู้เขียนคิดว่า เด็กที่สนใจหลายคนคงกลายเป็นนักพัฒนาเว็บชั้นยอดไปแล้ว ผู้เขียนเริ่มต้นหลังจากจบปริญญาโท ยังมาได้ไกลพอสมควร นี่เริ่มต้นตั้งแต่ประถมพวกเขาเป็นคนยุคใหม่ที่พบโอกาสที่ดี เมื่อหันกลับไปดูตนเอง จึงทำให้ผู้เขียนอยู่เฉยไม่ได้ เด็กประถมยังทำได้แล้วท่านจะทำไม่ได้เขียนหรือ โอกาสของทุกคนในยุค IT มีเท่ากันหมด ทุกอย่างอยู่ในอินเทอร์เน็ต เพียงแต่ใครจะใช้เวลามากกว่ากัน หาข้อมูลที่ตรงกับความต้องการ และใช้ประโยชน์ได้เหมาะสมกับสถานการณ์กว่ากันเท่านั้น

ขั้นตอนการเขียนโปรแกรมภาษา PHP โปรแกรมแรก

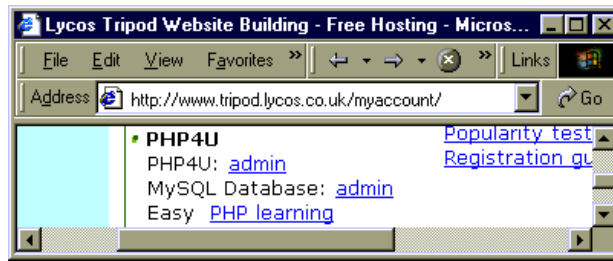
1. ติดตั้งโปรแกรม OMNIHTTPD ที่สามารถ download จาก <http://www.omnicron.ca>
2. เขียนโปรแกรมด้วย Notepad มี 3 บรรทัด จัดเก็บชื่อ ohwow.php ไว้ใน c:\http\ntdocs


```
<?
echo "abc";
?>
```
3. เมื่อเปิดเว็บชื่อ <http://localhost/ohwow.php> จะเห็นคำว่า abc เพียง 3 อักษร แสดงว่าสำเร็จ
4. ให้ลองนำ Source code จาก <http://www.perlphpasp.com> ไปทดสอบ และเรียนรู้เพิ่มเติม

19.4 การเขียน PHP ใช้กับ Free hosting

Free hosting คือ เว็บไซต์ที่ท่านไปสมัครขอพื้นที่ทำเว็บได้ฟรี เมื่อขอแล้วจะได้รหัสผู้ใช้ (User name) และรหัสผ่าน (Password) ถ้ามีบริการ FTP (File Transfer Protocol) ก็ต้องรู้ชื่อ host ที่ใช้สำหรับติดต่อเข้าไป มีเว็บที่ให้บริการหลายราย บางรายยอดเยี่ยมมากเช่น f2s.com หรือ hypermart.net เป็นต้น แต่ทั้งคู่ ต่างก็ปิดรับสมัครสมาชิกใหม่ พบเว็บที่น่าสนใจคือ <http://www.tripod.lycos.co.uk> ที่นี้ยังเปิดรับสมาชิก (พฤษภาคม 2545) และมีบริการที่ยอดเยี่ยมหลายรายการ เช่น บริการ PHP, MYSQL, FTP และให้พื้นที่สูงถึง 50 Mb ชื่อเว็บไซต์ที่ได้ เช่น <http://members.lycos.co.uk/yourname> ถ้าต้องการใช้บริการที่ไม่ธรรมดา ท่านต้องเข้าไปขอเปิดบริการ FTP, PHP และ MYSQL อีกครั้ง จึงจะใช้บริการเหล่านี้

1. สมัครใช้บริการกับ free hosting เพื่อให้ได้รหัสผู้ใช้ (Username) และรหัสผ่าน (Password)

แนะนำให้ใช้ <http://www.tripod.lycos.co.uk>

ถ้าใช้ของ se-ed.net ก็ได้ แต่เดือนพฤษภาคม 2545 ยังไม่เปิดให้บริการ MYSQL บริการอื่นสมบูรณ์มาก ในอนาคตน่าจะมีเว็บที่ให้บริการ PHP + MYSQL เพิ่มมากขึ้น มีปัญหาที่ mail มาคุยกันได้

2. Login ผ่านหน้าเว็บไซต์ เพื่อขอเปิดบริการ FTP, PHP และ MYSQL
3. เขียนโปรแกรมด้วย Notepad มี 3 บรรทัด จัดเก็บชื่อ wow.php แล้ว upload ขึ้นไป

```
<?
echo "abe";
?>
```

4. ทดสอบเปิดเว็บชื่อ <http://members.lycos.co.uk/youname/wow.php> ถ้าเห็นอักษร abc แสดงว่าสำเร็จ

19.5 การสร้างตาราง หรือเพิ่มระเบียบใหม่

ที่ <http://www.tripod.lycos.co.uk> มีบริการ MYSQL และการเขียนโปรแกรมที่ใช้ติดต่อฐานข้อมูล ไม่จำเป็นต้องกำหนดรหัสผู้ใช้ และรหัสผ่านในโปรแกรม ถ้าท่านจะเขียนโปรแกรมนี้แล้วนำไปทดสอบ ต้องเปลี่ยนคำว่า thaiall เป็นรหัสผู้ใช้ (Username) ที่ท่านได้จากผู้ให้บริการ เมื่อเขียนเสร็จแล้วให้ Upload ขึ้นไป แล้วใช้ IE ทดสอบ

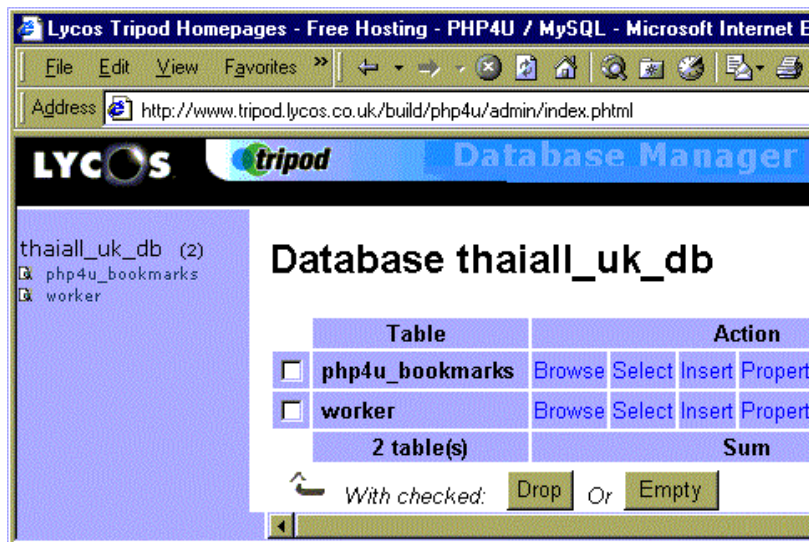

เพื่อให้เห็นการทำงานที่ติดต่อฐานข้อมูล ควรมีโปรแกรมสำหรับสร้างข้อมูล และอ่านข้อมูลมาแสดงผล ผู้เขียนได้สร้างโปรแกรม mysqlcreate.php ก็คือ โปรแกรมข้างล่างนี้ เพื่อทำหน้าที่เพิ่มระเบียนใหม่เข้าไปในตาราง worker และโปรแกรม mysqlselect.php สำหรับอ่านข้อมูลจากตาราง worker มาแสดงผล ซึ่งอยู่ในหัวข้อต่อไป จากนั้นท่านควรใช้เข้าไปดูข้อมูลผ่านบริการที่ free hosting จัดเตรียมให้ผ่านการ login เข้าไป แล้วจึงเลือก MYSQL database : admin เพื่อเปิดดูข้อมูลในตาราง worker และจำนวนระเบียนว่าถูกต้องหรือไม่ การประมวลผลโปรแกรมนี้ครั้งหนึ่ง จะสร้างระเบียน 3 ระเบียน การสั่ง Refresh 10 ครั้งอาจสร้างระเบียนถึง 30 ระเบียน ถ้าจำนวนระเบียนเพิ่มขึ้นต่อไปอาจมีปัญหา ท่านควรลบระเบียน หรือลบตาราง

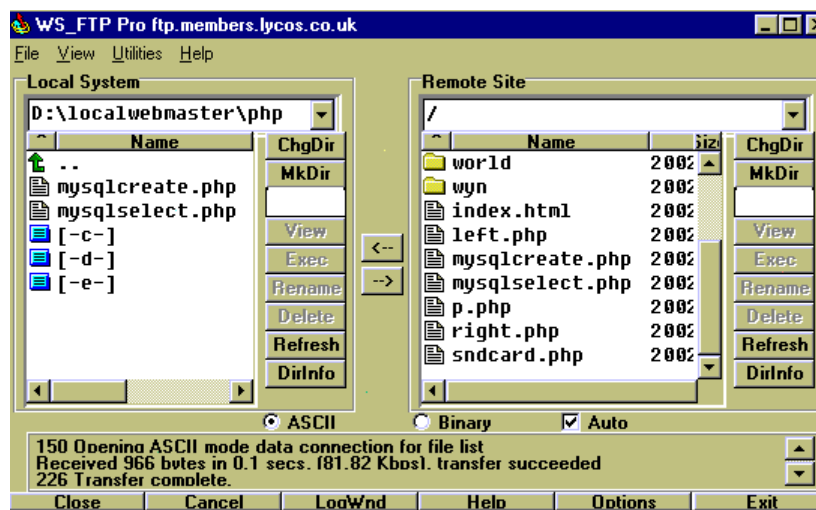
ตัวอย่างโปรแกรม mysqlcreate.php (อย่างลืมเปลี่ยนคำว่า thaiall เป็น username ของท่าน)

```
<?
$db= "thaiall_uk_db";
$connect=mysql_connect();
$tb= "worker";
$result=mysql_create_db($connect);
echo "Create database thaiall (table $tb)";
$query= "create table $tb (eid char(4),ename char(40))";
$result=mysql_db_query($db,$query);
$sql= "insert into $tb values('1001', 'Tom')";
$result=mysql_db_query($db,$sql);
$sql= "insert into $tb values('1002', 'Dang')";
$result=mysql_db_query($db,$sql);
$sql= "insert into $tb values('1003', 'Pom')";
$result=mysql_db_query($db,$sql);
mysql_close($connect);
?>
```


19.6 การอ่านข้อมูลจากตารางมาแสดงผล

เมื่อเข้าใจว่าจะสร้างตาราง หรือระเบียบอย่างไร ก็มาดูว่าจะนำข้อมูลออกมาแสดงผลด้วย PHP อย่างไร ผู้เขียนสร้างโปรแกรมชื่อ mysqlselect.php ซึ่งทำหน้าที่อ่านข้อมูลจาก worker มาแสดงผล ท่านสามารถทดสอบโปรแกรมนี้เหมือนที่ผู้เขียนทดสอบได้ที่ <http://members.lycos.co.uk/thaiall/mysqlselect.php> แต่ไม่สามารถทดสอบโปรแกรมสร้าง เพราะผู้เขียนลบโปรแกรม mysqlcreate.php ออกไป ก่อนที่จะลบผู้เขียนส่งโปรแกรมทั้ง 2 เข้าไปโดยใช้โปรแกรม WS_FTP ซึ่งเห็นผลดังภาพ

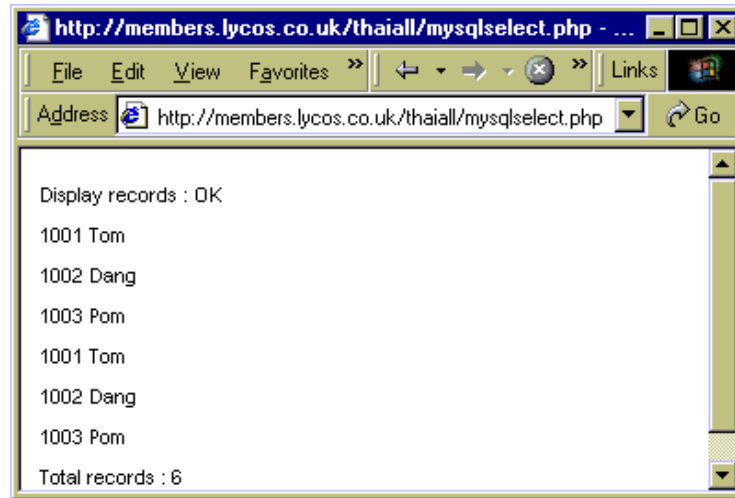
ตัวอย่างโปรแกรม mysqlselect.php (อย่างลืมเปลี่ยนคำว่า thaiall เป็น username ของท่าน)

```
<?
$db= "thaiall_uk_db";
$connect=mysql_connect();
echo "Display records :";
$tb= "worker";
$query= "select * from $tb";
$result=mysql_db_query($db,$query);
if ($result) { echo "OK<br>"; } else { exit; }
while ($object=mysql_fetch_object($result)) {
    echo $object->eid . " ", $object->ename . "<br>";
}
echo "Total records : ".mysql_num_rows($result);
mysql_close($connect);
?>
```


ตัวอย่างผลลัพธ์จากโปรแกรม mysqlselect.php

19.7 การแสดงค่าสภาพแวดล้อมทั้งหมด

โปรแกรมนี้สำคัญมาก เพราะทำให้สามารถเข้าไปเลือกใช้ตัวแปรบางตัวของระบบได้ บางครั้งต้องการทราบว่า DOCUMENT_ROOT ของระบบอยู่ที่ใด เพื่อที่จะเขียนโปรแกรมเข้าไปอ่านแฟ้มข้อมูล และบางครั้ง Web server ไม่ได้เขียนคำอธิบายไว้ นักพัฒนาจึงต้องเขียนโปรแกรมขึ้นมา เพื่อตรวจสอบค่าเหล่านี้ในเครื่องบริการ และนำไปใช้ คำสั่งเพื่อเรียกเฉพาะบางค่ามาใช้ เขียนได้ดังนี้ echo \$DOCUMENT_ROOT;

โปรแกรมแสดงค่า \$HTTP_ENV_VARS ทั้งหมด

```
<?
while (list ($key, $val) = each ($HTTP_ENV_VARS)) {
    echo "$key = $val<br>";
}
?>
```

19.8 แนะนำเว็บไซต์

1. <http://www.hotscripts.com> แหล่งแนะนำ Source code ชั้นเยี่ยมเกือบทุกภาษา
2. <http://www.mysql.com> ผู้พัฒนาโปรแกรม MySQL
3. <http://www.omnicron.ca> ผู้พัฒนาโปรแกรม Omnihttpd (Web server) ที่ใช้ PHP ได้
4. <http://www.php.net> แหล่งอ้างอิงภาษา PHP ที่ทั่วโลกยอมรับ

5. <http://www.phpwizard.net> _____ ผู้พัฒนาโปรแกรม PHPMYADMIN
6. <http://www.spaceports.com> _____ ผู้ให้บริการ
Free web hosting 30 Mb + Mysql
7. <http://www.t35.com>
ผู้ให้บริการ Free web hosting 35 Mb
8. <http://www.thaiall.com/php> _____ บทเรียนสอนเขียนโปรแกรมภาษา ASP โดยผู้เขียน
9. <http://www.tripod.lycos.co.uk> _____ ผู้ให้บริการ
Free web hosting 50 Mb + Mysql
10. <http://www.uebimiau.sili.com.br>
ผู้พัฒนาโปรแกรมอ่าน E-mail จาก POP3 mail server

